

Järjestöt mukaan hyvinvointialueiden strategioihin

SOSTEn ja Fountain Park Oy:n aivoriihi järjestöille 02/2022

Miten järjestöt tulisi huomioida hyvinvointialueiden strategioissa?

Verkkoavoriidissä tehtävänä oli pohtia, millaista sote-järjestöjen ja hyvinvointialueiden kumppanuus parhaimmillaan voisi olla tulevaisuudessa.

Vastauksiin toivottiin konkretiaa:

- Miten yhteistyötä edistetään?
- Miksi sote-järjestöt ovat tärkeitä?

Aivoriihi verkossa järjestöille

Osallistumisaika: 7.2.–25.2.2022

Osallistumisia
yhteensä:

464

Osallistujat

- Toimialat:
  - Sote-järjestöt 74 %
  - Monialajjärjestöt 11 %
  - Nuorisojärjestöt 2 %
  - Pelastusalan järjestöt 1 %
  - Muut 12 %
- Kaikilta hyvinvointialueilta ja Helsingistä vähintään yksi vastaus

Järjestöjen näkemykset

Järjestöt ovat hyvinvointialueiden tärkeä kumppaneita,
koska ne...

...tiivistävät
yhteiskunnan
turvaverkkoa

...tuovat
erityisosaamista
hyvinvointialueelle

...tekevät
ennaltaehkäisevää
työtä

...lisäävät ihmisten
osallisuutta

Tiivistävät yhteiskunnan turvaverkkoa

Järjestöt tuovat ihmisille turvaa.

Ne löytävät sosiaalisia ongelmia, joihin julkisissa palveluissa ei kyetä vastaamaan.

Järjestöillä on herkkyyttä tunnistaa ihmisten tarpeet.

SOSTE

- ”Järjestöt tavoittavat ihmisiä, joille julkiset palvelut ovat vaikeita tavoittaa monestakin eri syystä. Ihminen saattaa elää syvällä marginaalissa, suhtautua epäröiden ja epäluottamuksella julkiseen sektoriin tai hänen tarvitsemaansa palveluun on vaikea päästä. Järjestöt kannattelevat usein vahvalla otteella näitä ihmisiä, rakentavat luottamusta, selvittävät asioita, palveluohjaavat ja toimivat siltana julkisiin palveluihin.”
- ”Järjestöt tarjoavat ihmisiä helposti tavoitettavia matalan kynnyksen toimintoja, jotka **tukevat toimeentulo-ongelmissa, toipumisessa, lievittävät yksinäisyyttä ja parhaimmillaan tukevat osallisuutta.**”
- ”Järjestöt tekevät vaikuttavaa ja tuloksellista työtä eri kohderyhmien kanssa. Ne **ovat joustavia ja pystyvät tarttumaan nopeasti ajankohtaisiin asioihin jotka paikkakunnalla ilmenee.**”

Edistävät ennaltaehkäisevää työtä

Järjestöt tavoittavat ihmisiä, jotka ovat vaarassa syrjäytyä.

Ihmiset pääsevät järjestötoimintaan mukaan matalalla kynnyksellä, mikä lisää hyvinvointia ja vähentää sote-palveluiden tarvetta.

SOSTE

- ”Järjestöillä paljon tietoa, taitoa ja toimintatapoja ennaltaehkäisevään hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.”
- ”Järjestöjen **laaja vapaaehtoistoiminta** tarjoaa mielekästä tekemistä ja oppimismahdollisuuksia ihmisille. Erityisryhmien hyväksi tehtävä vapaaehtoistyö vähentää painetta hoitopoluilta.”
- ”Tarjoamme **apua arkielämän kriisitilanteissa** ja mielen hyvinvointia tukevia palveluja. Koulutetut vapaaehtoiset toimivat ammatillisessa ohjauksessa tukihenkilöinä tukikeskusteluissa. Toiminta on kustannusvaikuttavaa, ennaltaehkäisevää työtä. **Asiakkaat eivät ajaudu raskaampien palvelujen piiriin. Meiltä ohjataan ammatilliseen apuun tarvittaessa.**”
- ”Ennakoivassa toiminnassa juuri järjestöjen **matalan kynnyksen** toiminta ja saatavuus korostuvat esim. vertaistuen, ryhmätoimintojen, ohjauksen ja neuvonnan kautta.”

Tuovat erityisosaamista hyvinvointialueelle

Järjestöt osaavat kohdata erilaisia ihmisiä.

Ne osaavat helpottaa haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten arkea.

Järjestöt tuntevat kylien ja kaupunginosien erityispiirteet.

- "Järjestöt ovat **oman asiakasjoukkonsa asiantuntijoita**. Niiden kautta saa tietoa asiakastarpeista."
- "Järjestöt **pystyvät antamaan kasvot erilaisten ihmisten tarpeille** ja sille kokonaisuudelle, että kaikilla kansalaisilla ei ole samankaltaiset tarpeet, mutta silti he ovat yhdenvertaisia toimijoita."
- "Paikallisyhdistyksillä, järjestöjen aluetyöntekijöillä ja kuntien työntekijöillä on paljon **hiljaista tietoa hyvinvointialueen eri taajamien erityispiirteistä**."
- "**Kokemustoimijoiden ja -tiedon** saaminen kehittämistyöhön on erittäin tärkeää ja järjestökentällä tätä on paljon. Tietouden hyödyntäminen palveluiden sekä hoito/palveluketjujen kehittämisessä näkyy oikeanlaisen ja oikea-aikaisen palvelun saamisessa."

Lisäävät ihmisten osallisuutta

Järjestötoiminta antaa merkitystä ihmisten elämään.

Järjestöjen kautta ihmiset saavat äänensä kuuluviin.

Järjestöt auttavat ihmisiä löytämään kaltaisiaan.

- ”Paikalliset yhdistykset **tarjoavat osallisuutta ja toimintaa**, jolloin nämä henkilöt eivät jää kuluttamaan hyvinvointialueen sote- ja terveystalouksia vaan ohjautuvat yhdistysten toiminnan pariin.”
- ”**Järjestöjen vapaaehtoistoiminta voimistaa vapaaehtoisia ja tekee heidän arjesta merkityksellistä.** Kun on vapaaehtoisia, on myös osallistujia, jotka kokevat kiitollisuutta kun heille järjestetään mielekästä tekemistä ja rytmiä arkeen.”
- ”Järjestöt ovat perinteisesti olleet eri asiakas- ja potilasryhmien **äänitorvi.**”
- ”**Vertaistoiminta, vapaaehtoistoiminta, avoin kohtaamispaikkatoiminta** yms. palvelut ovat merkittävä osa monien heikoimmassa asemassa olevien ihmisten elämää.”
- ”Järjestöt mahdollistavat osallisuuden yhteiskuntaan, myös erityistarpeisille.”

Ihmislähtöisyyttä, elinvoimaa ja osallisuutta hyvinvointialueelle

Järjestöjen merkitys ihmisille

Tiivistävät yhteiskunnan turvaverkkoa

Edistävät ennaltaehkäisevää työtä

Lisäävät ihmisten osallisuutta

Tuovat erityisosaamista hyvinvointialueelle

Näin hyvinvointialueet saavat järjestöjen osaamisen käyttöönsä

Järjestöjen asiantuntemus osaksi palveluiden tuottamista ja kehittämistä

Järjestöt tunnustetaan hyvinvointialueen strategiakirjauksissa

Järjestöt mukaan hoito- ja palvelupolkuihin

Järjestöt pidetään elinvoimaisina

Avustuksilla

Selkeillä yhteistyön ja kumppanuuden toimintatavoilla

Nimeämällä taho vastaamaan tiedonkulusta ja yhteistyöstä järjestöjen kanssa

Lähde: SOSTEn ja Fountain Park Oy:n aivoriihi 02/2022

- n = 464, joista neljä ryhmävastauksia
- Vähintään yksi vastaus kaikilta 21 hyvinvointialueelta ja Helsingistä
- Vastanneista 46 % kertoi järjestönsä toimivan valtakunnallisesti